ИЗБОРНО ВЕЋЕ ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА У БЕОГРАДУ

На основу Одлуке Изборног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду о именовању Комисије бр. 3391/1 од 25.9.2019. године, а у складу са чланом 11 Правилника о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду („Гласник Универзитета у Београду“ бр. 200 од 23.11.2017. године) и Одлуком Филолошког факултета бр. 3541/1 од 28.10.2019. године изабрани смо у Комисију за припрему извештаја о кандидатима који су се јавили на конкурс за избор доцента за ужу научну област Туркологија, предмет Турски језик, који је објављен у листу „Послови“ бр. 850 од 9.10.2019. године. Част нам је да вам тим поводом поднесемо следећи

И З В Е Ш Т А Ј

На конкурс расписан у листу Послови бр. 850 од 9.10.2019. године, на радно место доцента за ужу научну област Туркологија, предмет Турски језик, пријавио се један кандидат: др Тарик Дуран, актуелни асистент за ужу научну област Туркологија, предмет Савремени турски језик на Катедри за оријенталистику.

Уз пријаву на конкурс др Тарик Дуран је доставио следећа документа: биографију, библиографију, објављене радове, Изјаву о изворности, потврду о одбрањеној докторској дисертацији, решење Министарства унутрашњих послова, Дирекције полиције, Управе граничне полиције, којим му се одобрава стално настањење у Републици Србији и копију личне карте за странце.

I. Биографија:

Тарик Д. Дуран је рођен 23. фебруара 1983. године у Визеу (Киркларели / Турска). Основну школу завршио је у Едирнеу, Република Турска. Године 2001. матурирао је у Учитељској гимназији Кепиртепе у Лулебургазу. Дипломирао је Турски језик и књижевност 2005. године на Факултету Нецатибеј Универзитета у Баликесиру. Након

завршених студија у Турској, долази у Београд 2005. године на постдипломске студије као стипендиста Завода за међународну научну, просветну, културну и техничку сарадњу и уписује постдипломске студије – Смер наука о језику (Турски језик и књижевност) на истом факултету. У недостатку изворних говорника турског језика за рад са студентима, школске 2006/2007. године ангажује се као контрактуални лектор за турски језик на Катедри за оријенталистику. Магистрирао је 06.06.2009. године одбранивши рад на тему „Презимена турског порекла у Србији“ (ментор: проф. др Мирјана Теодосијевић). Докторске студије је уписао на Филолошком факултету у Београду по новом плану и програму (модул Језик). Положио је све предвиђене испите и пријавио тему за израду докторске дисертације *Топоними турског порекла у Србији*. Докторирао је 14. 7. 2017. Као докторанд наставио је да ради као лектор за турски језик na Катедри за оријенталистику и да се бави научним радом. За асистента за ужу научну област Туркологија – предмет Савремени турски језик изабран је 16. 11. 2016. Од тада држи вежбања из савременог турског језика на све четири године студија.

II. Учешћ на научним скуповима и конференцијама:

Др Тарик Дуран је учествовао са саопштењима на следећим научним скуповима и конференцијама:

1. „Етимологија презимена изведених из турских назива занимања, верских и војних појмова“ (Etymology of Surnames Derived from Turkish Names of Occupation, Religious and Military Names). Језик и Друштво, International ConferencePhiological Research Today (Филолошка истраживања данас), Филолошки факултет у Београду, 26-27. новембра 2010.

2. „Branislav Nuşiç’in ‘Ramazan Geceleri’ Hikayelerindeki Türkçe (Oryantal) Unsurlar“. Turkish (Oriental) Elements in the Branislav Nusic’s Stories ‘Night of Ramadan’, Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Kongresi, International Burch University,Сарајево, 17-19. маја 2013.

3. „Хибридни топоними влашко – турског топономастичког састава у Тимочкој Крајини“ (Hybrid Toponyms of Vlach – Tukish Toponymastic Composition in the Timok Region) XV International Conference on Minority Languages(Minority languages in education and language learning: challenges and new perspectives), Филолошки факултет у Београду, 28-30 мај 2015.

4. „Ороними турског порекла у Црној Гори“ (Oronyms of Turkish Origin in Montenegro)“, 2nd International Symposium on Language Education and Teaching, Филолошки факултет у Београду, 26-28. мај 2016.

5. „Хидроними турског порекла у Црној Гори“ (The Hydronyms of Turkish Origin in Montenegro), Међународна научна конференција Оријенталистика јуче, данас, сутра, Филолошки факултет у Београду, 8-9. децембар 2016.

III. Библиографија

Одбрањена докторска дисертација: Тарик Д. Дуран је одбранио докторску дисертацију 14. 7. 2017. године на тему *Топоними турског порекла у Србији* на Филолошком факултету у Београду пред комисијом у саставу др Мирјана Теодосијевић, редовни професор (ментор), др Ксенија Ајкут, ванредни професор и др Срђан Катић, виши научни сарадник

Објављени радови:

1. „Етимологија презимена изведених из турских назива занимања, верских и војних појмова“ (Etymology of Surnames Derived from Turkish Names of Occupation, Religious and Military Names). *Језик и Друштво Том I,* International Conference Phiological Research Today (Филолошка истраживања данас), Филолошки факултет у Београду, 26-27. новембра 2010. **M14**

2. „Branislav Nuşiç’in ‘Ramazan Geceleri’ Hikayelerindeki Türkçe(Oryantal) Unsurlar“. Turkish (Oriental) Elements in Branislav Nusic’s Stories ‘Nights of Ramadan’. Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Kongresi, 17-19 Mayıs 2013, Saraybosna, Bosna Hersek. Bildiri Kitabı II, International Burch University, стр. 477-482. **M31**

3. „Хибридни топоними влашко – турског топономастичког састава у Тимочкој Крајини“ („Hybrid Toponyms of Vlach – Tukish Toponymastic Composition in the Timok Region“). XV International Conference on Minority Languages (Minority languages in education and language learning: challenges and new perspectives). *Мањински језици у образовању и учење језика: Изазови и нове перспективе.* Едиција Филолошка истраживања данас, Вол. 7, Филолошки факултет у Београду, 207, стр. 253-265. **M14**

IV. Преглед и мишљење о досадашњем научном и стручном раду

На основу теме магистарске и докторске дисертације као и наведених радова, може се закључити да су предмет стручног и научног интересовања др Тарика Дурана, пре свега, истраживања у домену ономастике, етимологије и дијалектологије.

1. Докторска дисертација Тарик Дурана представља солидан допринос српско-турској онамастици, заправо топономастици, јер је Србија због свог географског положаја одувек била поприште важних историјских догађаја, простор на коме су боравили различити народи и етничке заједнице, а запоседали га и разни освајачи. Све ово је оставило дубок траг не само на њен културни живот већ и у њеној топонимији. Освојивши за време Османлија Балканско полуострво, Турци Османлије су затекли два топонимска слоја – један пресловенског, супстратног порекла и други млађи, словенски стратум. Приликом истраживања супстратне топонимије дошло се до одређених етно-језичких сазнања корисних за историју лингвистике. У том контексту, у дисертацији су забележени географски појмови турског порекла, извршена је њихова класификација и дата фонетско-морфолошка анализа турцизама.

У структуралној класификацији топоними су подељени на једночлане, композите, двочлане и трочлане. Значајан допринос за будућа топономастичка истраживања представља листа утврђених апелатива турског порекла који учествују у образовању двочланих топонима. У одељку у коме су дате фонетско-морфолошке карактеристике топонима турског порекла, објашњено је шта се подразумева под појмом турцизам и до каквих промена долази прилом преузимања турских речи, односно формирања топонима. Оваква анализа топонима је значајна и за историју српског језика јер показује степен његове интерференције са турским језиком.

Мада се у литератури често наводи да Османлије нису вршили преименовања назива места брисањем затечене топонимије, на основу овог истраживања утврђено је да су Турци ипак вршили и преименовања неких назива места. Међутим, када су Османлије у освојеним земљама подизали утврђења, давали су им и своје називе, од којих су многи нестали повлачењем Османлија са ових простора, али има доста и оних који су сачувани до данашњих дана.

Ово истраживање је потврдило да поред домаћих топономастичких структура, у Србији постоји и велики број топономастичких структура турског порекла које се користе

у свом изворном облику или су адаптиране у складу са језичким системом српског језика и његовим лингвистичким стандардима. Рад пружа потпуне и валидне податке о топономастичким траговима османлијске владавине на овим просторима, који се испољавају кроз непромењене морфолошке структуре из турског језика, топонимске синтагме или суфиксалне структуре.

2. У раду „Етимологија презимена изведених из турских назива занимања, верских и војних појмова", сакупљена су и анализирана презимена изведена од појмова који означавају занимања и која за творбену основу имају реч турског, односно оријенталног порекла. Ономастичка грађа прикупљена из разних извора показала је разноврсност презимена у етимолошком и семантичком погледу. Морфолошком и семантичком анализом на основу дијахронијских и синхронијских истраживања дефинисали су се закључци о утицају турског на српски језик на пољу ономастике. Поред граматичке анализе презимена, састављен је и омањи презименик у коме су објашњена, то јест „преведена" презимена ради едукације не само научне већ и шире српске јавности.

3. У раду „Branislav Nuşiç'in 'Ramazan Geceleri' Hikayelerindeki Türkçe(Oryantal) Unsurlar. Turkish (Oriental) Elements inBranislav Nusic's Stories 'Nights of Ramadan"Тарик Дуран се бави правилном употребом и тумачењем турцизама у делу *Рамазанске вечери* Бранислава Нушића. Пошто је сакупио турцизме из свих прича, утврдио је њихову етимологију и анализирао их са фонетског и семантичког становишта, чиме је потврдио став да су турцизми, нарочито у старијој српској књижевности, уобичајени и често незаобилазни лексички и стилистички елементи.

3. У раду „Хибридни топоними влашко – турског топономастичког састава у Тимочкој Крајини" кандидат је ексцерпирао ономастичко-топономастичку грађу из топографских карата Тимочке Крајине и утврдио хибридне топониме дволексемног састава од којих једна од лексема има влашку, а друга турску структуру. Морфолошком, семантичком и етимолошком анализом ових хибридних топонима изведени су закључци о утицају турског језика на влашки у домену топонономастике у Тимочкој Крајини. У раду је дата основна класификација топонима и објашњено је десет познатих хибридних топонима.

V. Мишљење о испуњености других услова за рад

Др Тарик Дуран је излагао на пет међународних научих скупова од којих су четири одржана у Београду, а један у Сарајеву. Његов стручно-професионални допринос се огледа у томе штоподстиче и помаже студентима да одлазе на краћа и дужа стручна усавршавања у Турску.

Др Тарик Дуран успешно држи вежбања из турског и савременог турског језика на све четири године студија и учествује на свим испитима из савременог турског језика. С обзиром на његово факултетско образовање, позитивно искуство у раду са студентима, као и његово, као странца, добро познавање српског језика, др Тарик Дуран је драгоцен сарадник у погледу развијања и унапређивања комуникативне компетенције студената. Он је својим конструктивним идејама веома унапредио лекторску наставу, а његов педагошки рад је високо вреднован како од стране наставника језика тако и од стране студената. У анкетам о вредновању педагошког рада сарадника за 2011/12, 2012/13, 2013/14, 2014/15, 2016/17 и 2017/18. школску годину рад Тарика Дурана је вреднован оценом 4.84, што је најбољи доказ његовој привржености послу којим се бави. Поред савесног и успешног рада са студентима, др Тарик Дуран је и поуздан сарадник, увек спреман да помогне и сарађује са својим колегама због чега је веома омиљен и цењен члан колектива.

VI. Закључак и предлог комисије

Увидом у приложену документацију и имајући у виду способност др Тарика Дурана за самосталан научни и истраживачки рад, о чему сведоче одбрањена докторска дисертација, објављени научни радови, учествовања на међународним конференцијама и позитивно оцењено приступно предавање, констатујемо да кандидат испуњава све законом предвиђене услове, те са задовољством предлажемо Изборном већу Филолошког факултета у Београду да утврди предлог за избор др Тарика Дурана у звање и на радно место доцента за ужу научну област Туркологија, предмет Турски језик.

_____

др Мирјана Теодосијевић, редовни професор,
председник Комисије

_____

др Љиљана Марковић, редовни професор

др Срђан Катић, виши научни сарадник